OTEVŘENÁ SPOLEČNOST

HODNOCENÍ RADNIČNÍHO PERIODIKA
Mníšek pod Brdy

Zpracoval:
Oldřich Kužílek
září 2015
vypořádání připomínek květen 2016

Obsah

Hlavní zjištění 2
Hlavní doporučení 3
Analýza radničního periodika 4
Základní údaje: 4
Základní charakteristika periodika 4
Pojetí Periodika – probíhající změna 4
Obsah politických témat (názorová sdělení k aktivitám radnice) 6
Prezentace představitelů radnice 9
Přítomnost alternativních názorů 12
Nabídka alternativních názorů 15
Poškozující forma 16
Objektivita 17
Počet článků představitelů radnice 17
Naplnění zákonných požadavků 18
Plnění hlavních funkcí periodika 18
Informace o připravovaných rozhodnutích 20
Systémové otázky 21
Inzerce 25

Hlavní zjištění

Mníšecké periodikum se řadí k těm lepším **z hlediska principů svobodného šíření informací, dodržování objektivity a vyváženosti.** Jde o vývoj v posledním, právě auditovaném období. Obsahuje mimořádně velký rozsah alternativních názorů a prostoru pro vyjádření zastupitelů.

Prochází však **kritickým obdobím**, typickým pro fázi otevření alternativním názorům, jejichž zapojení do obsahu periodika zatím není žánrově a obsahově zvládnuté, chybí systematický přístup k nim.

Zjevně je zanedbaný **systematický přístup k pojetí periodika, které nereagovalo na změnu právního prostředí –** zavedení výslovné povinnosti vydavatele periodika zajistit objektivní a vyvážené informování o městě a prostor pro sdělení zastupitelů.

Nedostatečné je plnění hlavních funkcí periodika – periodikum **nedostatečně a tím i zkresleně informuje o činnosti zastupitelstva,** o vedení diskuse a polemice při jeho jednání. Zčásti informuje o alternativách pro různá závažná rozhodnutí (tělocvična), které vedení města musí přijímat.

Malý je rozsah upozornění na **budoucí významná rozhodnutí**, přináší málo informací o možnosti veřejnosti zapojit se do rozhodování.

Alternativní názory mají povahu autorských příspěvků s vynuceným omezeným rozsahem, což je vyostřuje do konfliktní podoby.

Tyto rysy nemají povahu náhodného výkyvu, ale **jsou projevem chybného systematického přístupu k pojetí periodika.**

Periodikum **má dostatečnou přidanou hodnotu**, která tak odůvodňuje výdej veřejných prostředků města na jeho vydávání. Při velikosti města nelze předpokládat jeho nahrazení soukromou aktivitou, je vhodné, aby ve vydávání město pokračovalo.

Oblast	Klady	Zápory
Objektivita, vyváženost	Periodikum v poslední době začalo poskytovat více prostoru pro vyjádření opozice (rubrika „Jak to vidí zastupitelé“).	Periodikum nepřináší dost informací o skutečných diskusích a polemice v orgánech města včetně autentických vyjádření jejich aktérů.
	Celkově není periodikum zneužíváno k jednostranné propagaci aktuálního vedení radnice a jeho politiky.	Redakce nevyhledává aktivně alternativní názory, neoslovuje jejich nositele, přijímá pouze editorsky dodané příspěvky.
		Periodikum neklade představitelům radnice otázky, aby vysvětlili své kroky.
Plnění funkcí periodika	Periodikum poskytuje občanům bohatý přehled o společenských a kulturních příležitostech a akcích.	Nevyužívá se dostatečně možnost poskytovat informace o polemice vedené přímo na zastupitelstvu (např. formou stručného referátu o průběhu zastupitelstva)
	Periodikum v malé míře poskytuje informace o	Periodikum neposkytuje občanům dost informací o budoucích významných

	budoucích významných rozhodnutích.	rozhodnutích včetně toho, jak se do rozhodování zapojit.
	Periodikum poskytuje množství informací o rozvojových plánech, investicích, byť pouze z pohledu vedení radnice.	Periodikum neposkytuje významné formy zpětné vazby a komunikace, zejména ve směru od občanů k vedení radnice,
Systémové otázky	V redakční radě není žádný člen rady města.	Existují významné střety zájmů v redakční radě.
	Vydávání periodika je s ohledem na počet obyvatel a ekonomické možnosti vydávat periodikum bez veřejných prostředků oprávněné.	Chybí Statut redakční rady a Pravidla pro vydávání periodika. Tím pádem není formulován účel periodika (např. Pravidla pro vydávání), není stanovena povinnost redakce dosahovat objektivity, vyváženosti a nestrannosti.

Hlavní doporučení

Oblast	Č.	Doporučení
Objektivita, vyváženost	1.	Poskytovat více informací z jednání orgánů města, upozornit na polemické momenty.
	2.	Zachovat rovnocenné umístění v periodiku jak pro stanoviska a informace vedení radnice, tak alternativní názory zastupitelů.
	3.	Zajistit vyjádření kritizovaných osob pokud možno ve stejném vydání.
	4.	Snížit počet článků starosty, vedoucího OKS, jejich obsah prezentovat spíše jako redakční články. Informativní články může tvořit redakce.
	5.	Redakce by měla ověřovat základní pravdivost a zdroje informací, které jsou předkládány ke zveřejnění veřejností či zastupiteli.
Plnění funkcí periodika	6.	Je třeba kultivovat formu zařazování alternativních názorů. Vhodný je **přechod na redakční pojetí periodika**. Lze doporučit zařazovat alternativní názory též do redakčních článků k významným tématům, redakčně je zasazovat do kontextu.
	7.	Periodikum by mělo ve vyšší míře zprostředkovávat také reakce vedení města na otázky, vznášené veřejností (je úkolem redakce takové otázky znát a formulovat).
	8.	Periodikum by mělo ve vyšší míře uvádět (avizovat) budoucí, připravovaná rozhodnutí, a k nim též informaci o možnostech, které veřejnost má při zapojení se do rozhodování.
	9.	Lze doporučit lépe vyjasnit odpovědnost za vyhledávání alternativních sdělení.
Systémové otázky	10.	Redakční rada by měla být ustavena jako výbor zastupitelstva. Její složení by mělo odpovídat poměrům v zastupitelstvu.
	11.	Je třeba formulovat, schválit a zveřejnit Statut redakční rady a Pravidla pro vydávání Zpravodaje.
	12.	Smlouva s redaktorkou by měla podrobněji upravit povinnost zajišťovat objektivitu a vyváženost. Měla by být zveřejněna.

Analýza radničního periodika

Základní údaje:

název periodika: Zpravodaj městečka pod Skalkou
analyzovaná čísla: 3, 4, 5, 6-7, 8/2015 (č. 235-240)

Základní charakteristika periodika

Velkou část periodika tvoří kulturní a společenský servis, menší, mírně nedostatečnou část informace o aktivitách radnice a místní politické scéně.

Periodikum má 24 nebo 28 stran, vychází měsíčně, 11 x ročně, s letním dvojčíslem pro červen-červenec, vychází vždy na konci měsíce. Má formát A4, barevný. Náklad 3000 ks.

Periodikum vydává úřad města. Redaktorka je v pracovním vztahu k městskému úřadu na pozici referentka odboru kanceláře starosty. Příspěvky se nehonorují.

Tisk, grafika a roznos jsou dodávány externě. Náklady na vydávání jsou zhruba ve výši 400 000 Kč ročně, ovšem výnos z inzerce je ve výsledku snižuje na zhruba 100 000 Kč ročně.

Pojetí Periodika – probíhající změna

Periodikum pojímá vydavatel jako nástroj informování občanů o aktivitách radnice a o kulturním a společenském dění ve městě i v přilehlém regionu. Tyto složky jsou celkem zřetelně odděleny, takže v rámci kulturně-společenského servisu nedochází prakticky k žádné propagaci představitelů radnice.

V tiráži se uvádí, že jde o „nepolitický měsíčník“. Takové pojetí, často též označované jako „apolitické“, se snaží stylizovat periodikum pouze do věcného informování.

Zdánlivě „apolitický“ přístup však z principu není realizovatelný. Samo poskytování informací o aktivitách, souvisejících s činností radnice, je vždy politické a nemůže být „apolitické“. Poskytování zdánlivě „suchých“ přehledů, co se rozhodlo (přehled přijatých usnesení), co se udělalo (opravila se škola), ve skutečnosti není bez politického obsahu. Tato neodstranitelná političnost je dána skutečností, že **politický život na každé, i místní úrovni, v sobě obsahuje nejen přijatá řešení, ale i potencialitu různých jiných, nepřijatých řešení, rozhodnutí či aktivit.** Součástí každé objektivní zprávy musí být i informace o jejím kontextu. Bez kontextu je zpráva nepravdivá, pokud se vyhýbá potenciálním variantám, sporům či jen návrhům, které předcházely přijetí rozhodnutí, ba dokonce i jen různým názorům na věc, a to i tehdy, když nebyly prezentovány na jednání příslušných orgánů.

Zdánlivě „apolitické“ pojetí ve skutečnosti vytváří hluboce deformovaný obraz reality, silně politizuje, protože fakticky propaguje pouze jeden z možných pohledů na řešení místních problémů. V Mníšku pravděpodobně toto napětí dlouhodobě vygradovalo a periodikum na něj (a na nové povinnosti podle tiskového zákona) reaguje hledáním nové formy, jak pravdivěji veřejnosti podávat skutečný obraz existující diskuse, polemiky a střetání argumentů v demokratických procedurách samosprávy.

Aktuální proměna – výzva pro koalici i pro opozici

Sledovaný vzorek čísel **představuje výraznou pozitivní změnu v objektivitě a vyváženosti** a opuštění zdánlivé „apolitičnosti“. Periodikum začalo systematičtěji přinášet alternativní názory na místní politiku. Do této doby tomu tak nebylo systematicky, výjimečně docházelo k příznakům cenzury[1] a zneužívání periodika, například rozsáhlým výčtem dosažených úspěchů v předvolebním čísle září 2014, bez uvedení odlišného názoru.

Dá se říci, že teprve v posledních pěti číslech se pro čtenáře periodika začíná z dříve předkládaných nekonfliktních, bezrozporných kulis vynořovat skutečný obraz diskusního a polemického charakteru demokratické procedury, z níž vzniká rozhodování o politice radnice, o přijímaných rozhodnutích.

Periodikum prochází kritickou fází, kdy se mnohým čtenářům ztrácí dosud pěstovaný bezrozporný obraz řízení města a funkce samosprávy. Tato fáze je ve vývoji periodik běžná a znamená zásadní výzvu a odpovědnost jak **pro vedení města** (koalici), tak také – **a možná ještě více – pro opozici.** Obě strany by měly uznat, že periodikum není nástrojem k vítězství toho či onoho politického stanoviska, názoru, argumentu. Má být od politického souboje distancovaným nástrojem pro informování veřejnosti, včetně prezentace různých názorů v rámci svobodné soutěže politických sil. Zároveň přirozeně musí **z větší míry přinášet sdělení, postoje a názory aktuálního vedení radnice,** neboť to je za řízení města odpovědné, přijímá a realizuje rozhodnutí. Obě strany mají odpovědnost za to, že nezneužijí tento zákonem zaručený prostor k pokleslým formám souboje a trapným přestřelkám. O to více vystupuje potřeba silné, nezávislé redakce a respektu k ní od všech aktérů. Potřebný je též přechod k redakčnímu pojetí periodika, které lépe dovede předkládat veřejnosti obraz demokratické diskuse srozumitelným, objektivním a vyváženým způsobem.

Typy informací, zpráv a názorů

Informace o politických tématech se zařazují především ze začátku periodika (od str. 2), zejména v části „Zprávy z radnice“ (str. 2 – cca 6), v části „Jak to vidí zastupitelé“, která se umisťuje okolo str. 3-4, a dále v rubrice „Diskuse“ (cca str. 20).

Zveřejňují se stručné vybrané informace o rozhodování orgánů města (z usnesení rady a zastupitelstva města).

Chybí informace o činnosti zastupitelstva a popis politické diskuse v orgánech města, která se vede o jednotlivých tématech místní politiky.

[1] V tomto případě šlo nejspíše o předběžnou nepřímou cenzuru, kdy redakce má (třeba i bez jakéhokoliv pokynu) za to, že určité polemické aspekty, provázející agendu řízení radnice, do periodika nepatří, a sklouzává tak k pojetí periodika jako propagačního nástroje vedení radnice. Konkrétně šlo o případ, který byl zařazen jako nominace v soutěži Otevřeno x Zavřeno 2014 takto: „Popis pro porotu: Občan předložil k otištění ve Zpravodaji článek, v němž zmínil spor o kvalitu provedení trávníků na náměstí v rámci projektu SROP. Redakční rada článek odmítla uveřejnit, protože citoval ocenění, které autor a člen komise pro životní prostředí dostal od úředníka za angažovanost v kontrole projektu, ale neuváděl, od kterého konkrétně. To prý porušilo zákaz citací bez uvedení zdroje. Autor požádal dle Infozákona o informaci, na základě jakých předpisů článek neotiskli, odpověď nedostal.
Hodnocení organizátora: Redakční rada nemá zasahovat do jednotlivého vydání. Neotisknout článek kvůli takto banální věci je neoprávněné. Autorovi ve Zpravodaji otiskli více článků, ke sporu došlo jen v tomto případě, kdy se týkal vedoucího kanceláře starosty, který je zároveň člen redakční rady.“

Alternativní (zejména opoziční) názory se zveřejňují ve velké míře, jako samostatné, pouze editorsky zařazované příspěvky.

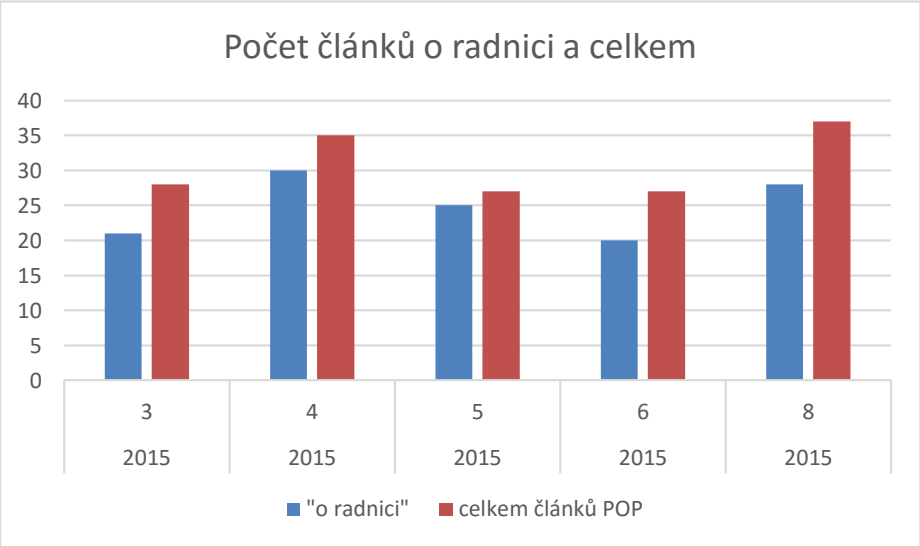
Ze strany vedení radnice se preferují takové informace o aktivitách radnice, které mají spíše technicko-organizační povahu, dále společenskou, kulturní či environmentální povahu, dále pak investiční nebo rozvojovou povahu (ty pravidelně prezentuje starosta). Méně se objevují informace o účasti veřejnosti na rozhodování (např. veřejná debata o budoucnosti Zadního rybníka v č. 237). Objevují se též kritické názory, ať od členů zastupitelstva, nebo od občanů (rubrika Diskuse).

Z hlediska skladby je periodikum připravováno **spíše v editorském pojetí** (sestavování a editace dodaných článků), byť i s prvky redaktorského pojetí (redakční zpracování témat, zahrnujících různé informace a názory).

Obsah politických témat (názorová sdělení k aktivitám radnice)

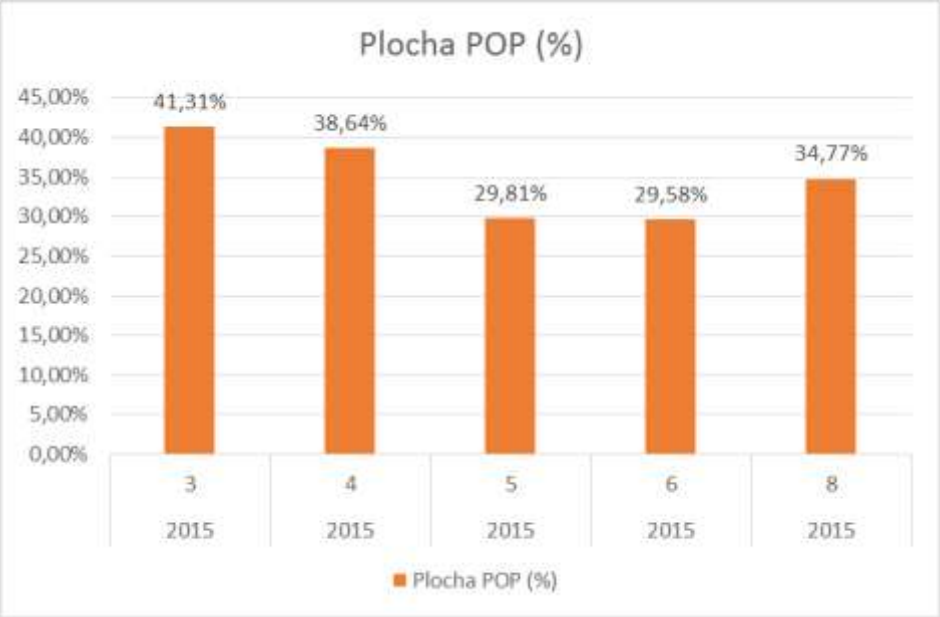
Periodikum obsahuje vedle kulturního a společenského servisu a inzerce též část věnovanou místní politice, resp. aktivitám radnice. V této části periodika (zařazované na začátku) je třeba dodržovat principy šíření informací veřejnou správou, tedy zejména zásady objektivity, vyváženosti názorů a zdržení se toho, aby byla v celku šířeného obsahu jednostranně zvýhodňována některá politická strana nebo hnutí.

Zvláštností mníšeckého periodika je, že rozsáhle informuje o dění ve školských zařízeních (školy, školky, školní jídelna), případně dalších zřizovaných organizacích. I tuto plochu je třeba započítat do politické plochy (jde o ovládané organizace a faktický majetek města), pokud informuje o jejich základní činnosti, koncepci, zaměření či investicích do těchto příspěvkových organizací. Do politické plochy nezapočítáváme pouze informace o jejich jednorázových akcích (výlety a soutěže žactva apod.).

Podíl politické plochy věnované přímo aktivitám radnice je dominantní, podíl škol a dalších organizací je malý (v grafu představuje rozdíl mezi články „o radnici“ a celkem článků POP).

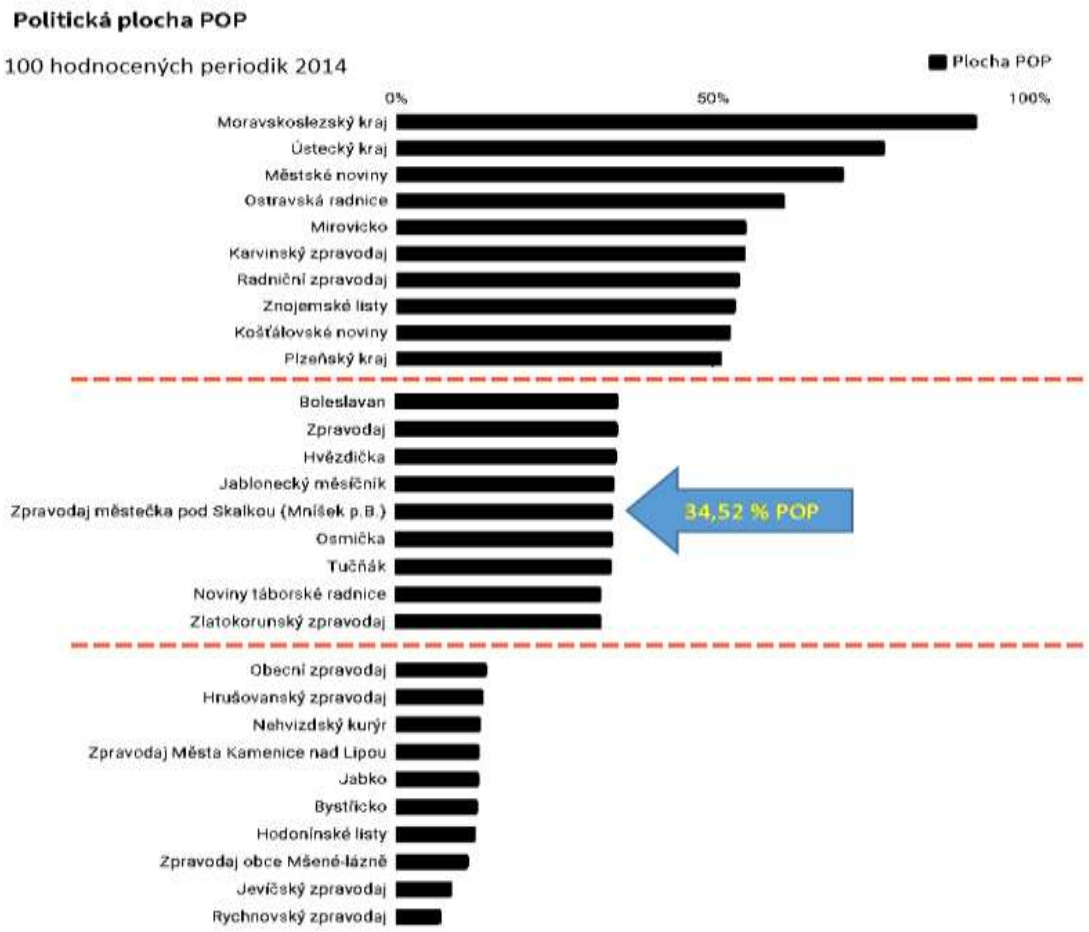
Celkem má politická plocha (POP) rozsah průměrně okolo 9 stran z průměrných 26, což představuje 34,82% celkové tiskové plochy periodika. Ve zkoumaných číslech bylo aktivitám vztahujícím se k činnosti radnice (politická plocha) věnováno:

Průměr tohoto údaje byl v r. 2006 ve velkém vzorku radničních periodik [2] zjištěn ve výši téměř 40%, v r. 2014[3] však ve stejném vzorku poklesl téměř na **30%**. Došlo tak k posunu k zábavnějším, „life-stylovým" formám, které upozaďují informace o činnosti radnice a místním politickém životě.

Zařazení Mníšku mezi ostatními 100 periodiky z hlediska rozsahu politické plochy ukazuje následující graf:

[2] projekt Radniční listy bez cenzury (RLBC), Oživení o.s. a Otevřená společnost o.p.s. 2006, vzorek 100 periodik,
[3] projekt Hlásná trouba, Oživení o.s. a Otevřená společnost o.p.s. 2014, vzorek 100 periodik,

35% plochy periodika věnované místní politice není mnoho a je otázka, zda se tak dostatečně naplňuje povinnost samosprávy poskytovat veřejnosti informace o činnosti orgánů města podle § 97 a celkově zajišťovat potřebu informací podle § 35 odst. 2 zákona o obcích.

Periodikum tedy tématům místní politiky věnuje relativně málo pozornosti, byť se pohybuje na úrovni celostátního (avšak poklesávajícího) průměru. Lze doporučit, aby jim věnovalo spíše více prostoru, neboť je to jeden z hlavních účelů tohoto výdaje veřejných prostředků, zatímco zábavné kulturně-společenské periodikum (life-stylové) by mělo být předmětem soukromých aktivit. U měst do 10 000 obyvatel však obvykle není k disposici dostatečná ekonomická síla pro udržení takového periodika jen na bázi placené inzerce, vstup samosprávy města do tohoto segmentu trhu je tedy oprávněný a odpovídá vymezení samostatné působnosti podle zákona o obcích[4].

V tomto ohledu investice veřejných prostředků do periodika[5] plní svůj účel spíše na hraně, například ve smyslu § 97 obecního zákona. Nejde však o neefektivní výdej veřejných prostředků, navíc je významně snížený příjmem z inzerce.

§ 97 zákona o obcích: „Obec informuje občany o činnosti orgánů obce na zasedání zastupitelstva obce a dále jiným způsobem v místě obvyklým."

[4] § 35 odst. 2 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích
[5] Zhruba 100 000 Kč ročně mimo mzdové náklady

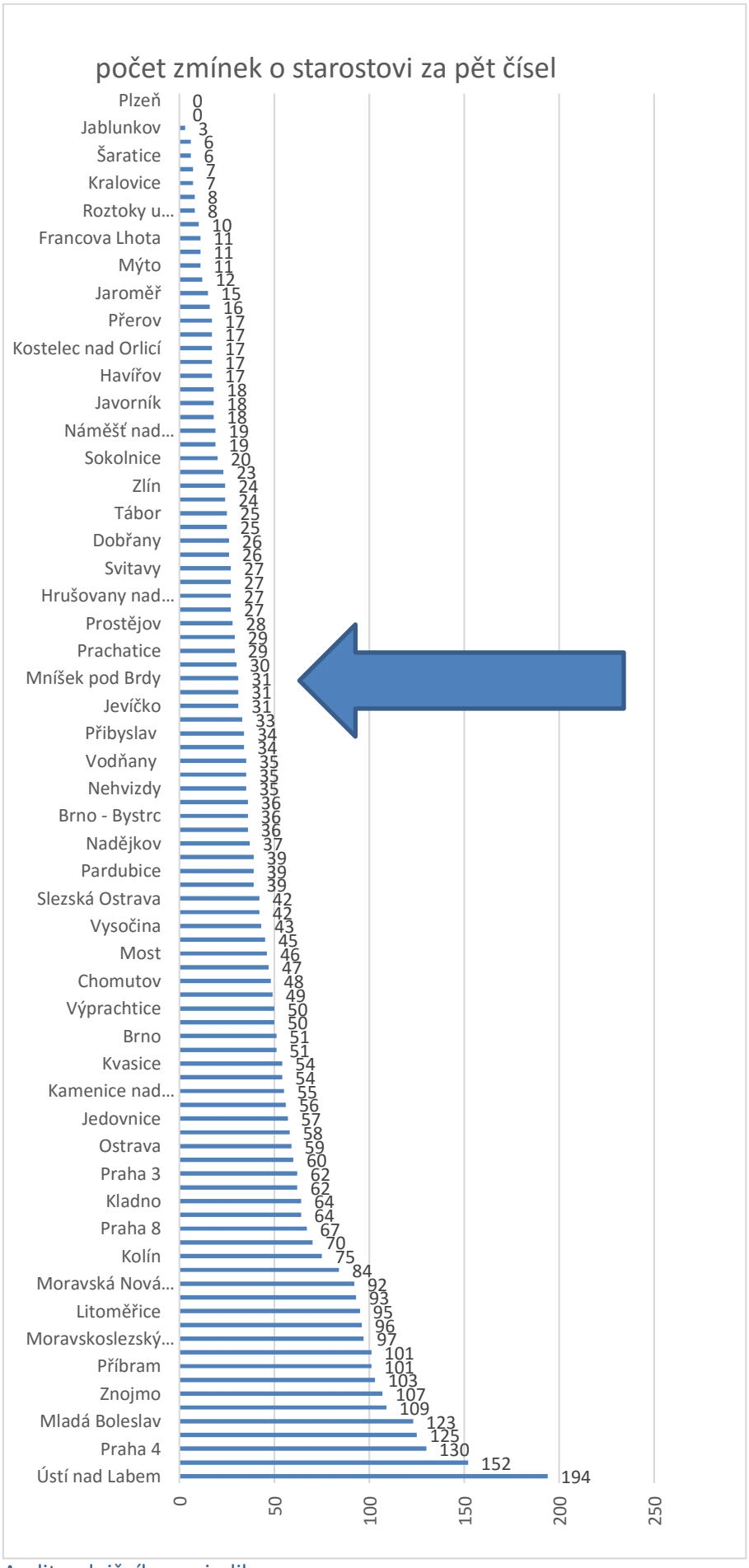
Prezentace představitelů radnice

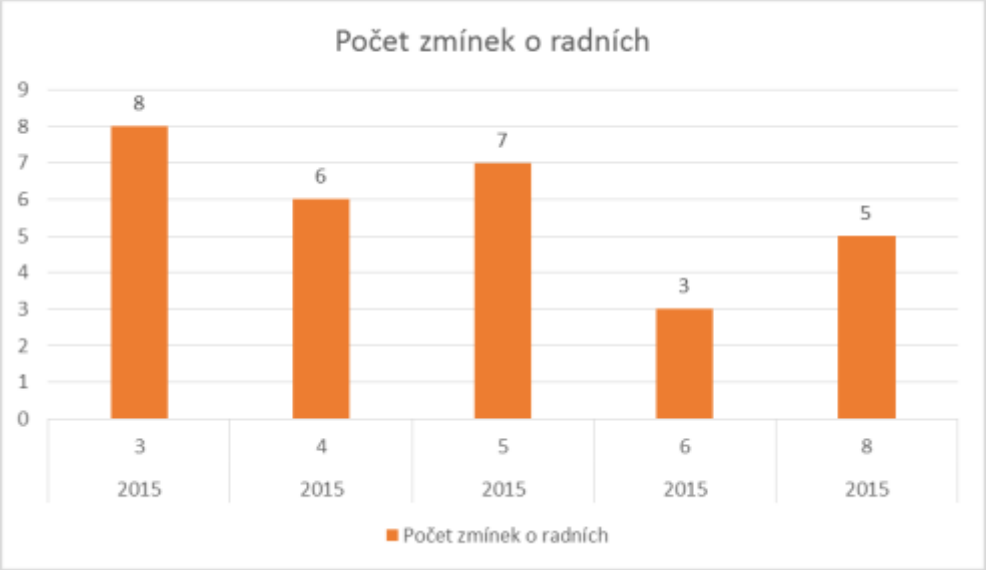
Starosta je v periodiku zmiňován průměrně 6,2x, tj. 0,75 x na stránku politické plochy. Průměr tohoto údaje byl v průzkumu 2006 zjištěn ve výši 1,6, ovšem podle průzkumu 2014 v mezidobí poklesl na 0,6.

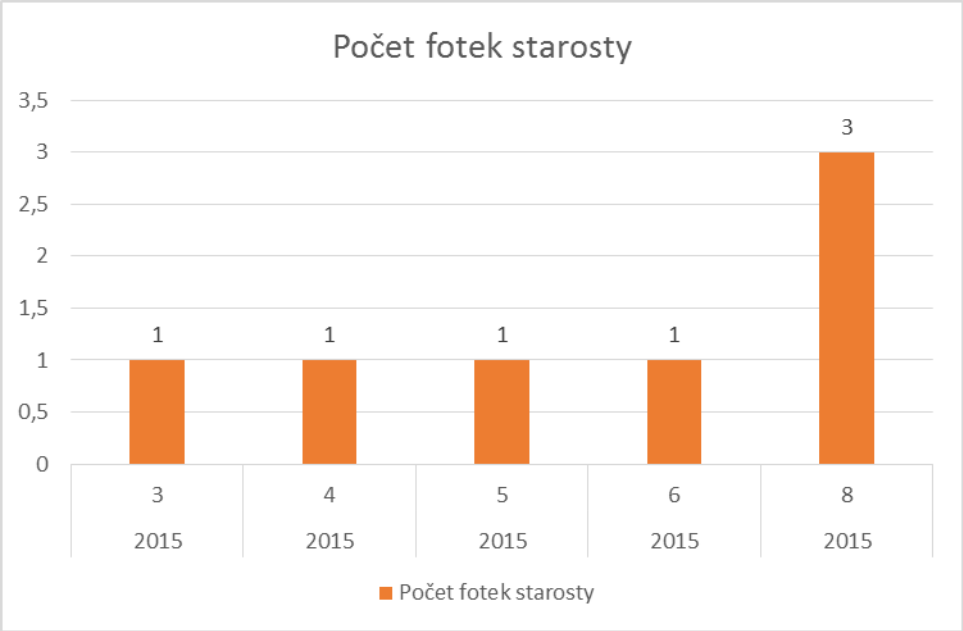
Jde tedy o průměrné zmiňování starosty, nejde o zneužití k osobní propagaci.

Ve srovnání se vzorkem dalších 100 periodik v ČR jde o dobré umístění.

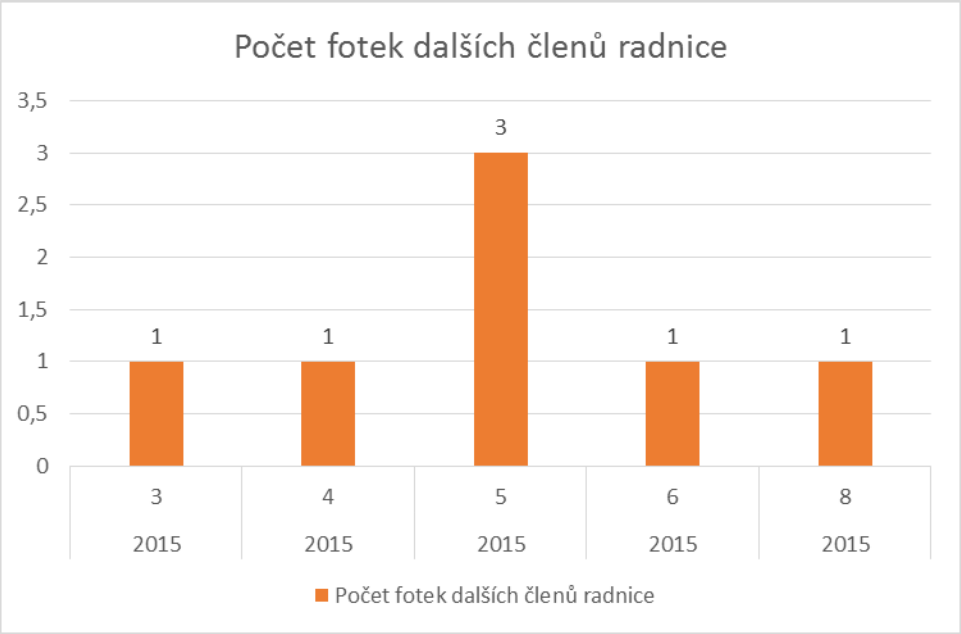

počet zmínek o starostovi za pět čísel
Plzeň 0
0
Jablunkov 3
Šaratice 6
6
Kralovice 7
7
Roztoky u... 8
8
Francova Lhota 10
11
Mýto 11
11
Jaroměř 12
Přerov 15
16
Kostelec nad Orlicí 17
17
17
Havířov 17
17
Javorník 18
18
Náměšť nad... 18
19
Sokolnice 19
20
Zlín 23
24
Tábor 24
25
25
Dobřany 25
26
26
Svitavy 27
27
Hrušovany nad... 27
27
Prostějov 27
28
Prachatice 29
29
Mníšek pod Brdy 30
31
Jevíčko 31
31
Přibyslav 31
33
Vodňany 34
34
Nehvizdy 35
35
35
Brno - Bystrc 36
36
Nadějkov 36
37
Pardubice 39
39
Slezská Ostrava 39
42
Vysočina 42
43
Most 45
46
Chomutov 47
48
Výprachtice 49
50
Brno 50
51
Kvasice 51
54
Kamenice nad... 54
55
Jedovnice 56
57
Ostrava 58
59
Praha 3 60
62
Kladno 62
64
Praha 8 64
67
Kolín 70
75
Moravská Nová... 84
92
Litoměřice 93
95
Moravskoslezský... 96
97
Příbram 101
101
Znojmo 103
107
Mladá Boleslav 109
123
Praha 4 125
130
Ústí nad Labem 152
194
0
50
100
150
200
250

Také počet zmínek o dalších členech rady je zcela umírněný, nejde o zneužití k osobní propagaci.

Počet fotografií představitele radnice (starosty, primátora, hejtmana) byl v r. 2006 zjištěn v průměrné výši 0,8 fotografie na stranu politické plochy periodika, ovšem podle průzkumu 2014 v mezidobí poklesl na 0,1. Počet fotografií starostky Mníšku je průměrně 1,4 v jednom vydání, což představuje 0,17 fotografie na stránku politické plochy. Je tedy průměrný. Ani fotografie se tedy nezneužívají k jakékoliv osobní propagaci, v periodiku nenajdeme obvyklé formy zneužití k osobní propagaci, jako je „stříhání pásek“, fotografie s dětmi, hasiči, při sportu apod.

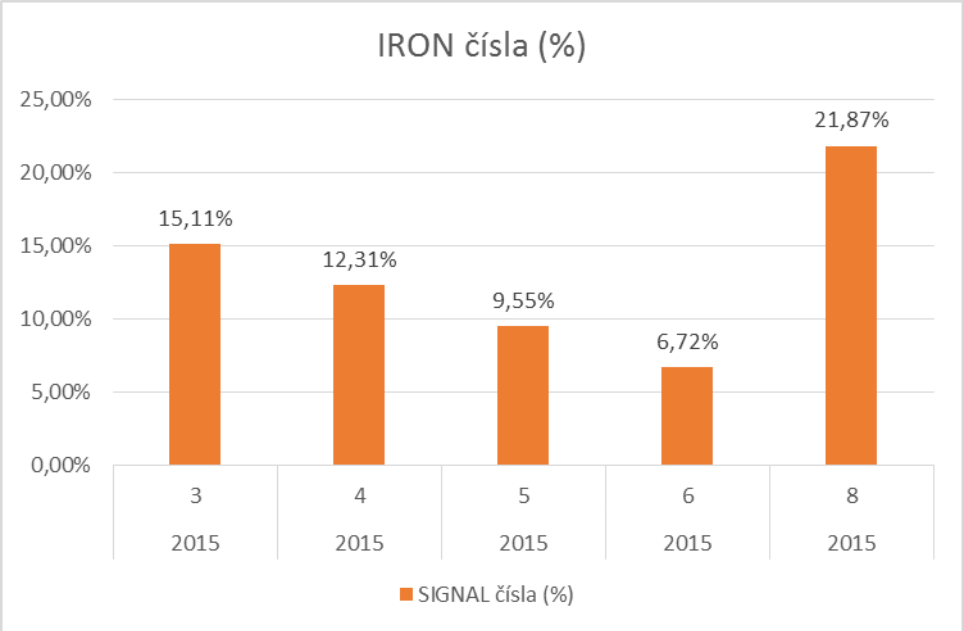
Vzhledem k počtu článků, počtu zmínek a počtu fotografií starosty a dalších členů rady lze konstatovat, že **se periodikum se nezneužívá k osobní prezentaci starosty ani dalších členů rady**.

Přítomnost alternativních názorů

Přítomnost alternativních názorů je klíčový parametr pro názorovou vyváženost periodika ve smyslu výše uvedených principů šíření informací veřejnou správou.

Alternativním názorem je jakékoliv sdělení v rámci politické plochy, které nepředstavuje sdělení názoru či stanoviska aktuálního vedení radnice.

Periodikum ve zkoumaných číslech **obsahuje neobvykle vysoké množství alternativních názorů.** Vyjadřujme je indexem IRON (index různosti názorů), která představuje poměr mezi celkovou politickou plochou a plochu alternativních názorů:

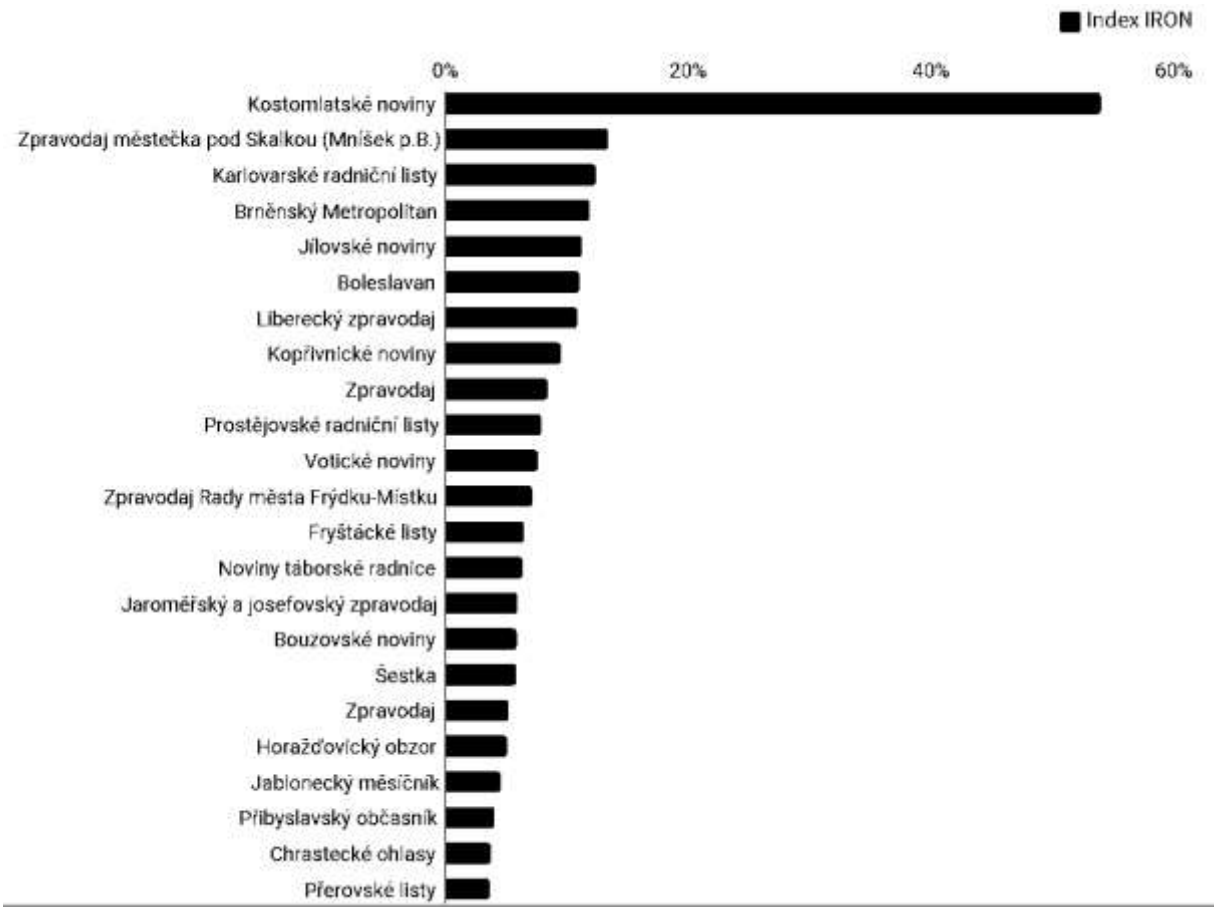

Prostor alternativních sdělení v rozsahu průměrně cca 1,2 strany na vydání z 9 stran politické plochy, znamená orientační výsledný Index různosti názorů (IRON)[6] **třináct a půl procent** politické plochy.
To mezi 100 hodnocenými periodiky průzkumu 2014 (pět čísel před volbami 2014) znamená vynikající 2. místo, přičemž první místo (Kostomlaty) se vzhledem ke specifické situaci vymykají statistickému uchopení. Jde tedy o mimořádně dobrý výsledek a v tomto ukazateli (který není vše vystihující) znamená pozitivní prvenství v celém zkoumaném vzorku 100 radničních a krajských periodik.

Jelikož ale jde o výrazný nárůst v posledním období (právě ve sledovaných číslech, kdy navíc vysoký průměr vzniká zejména díky poslednímu auditovanému číslu), je klíčovou otázkou další trend. Požadavek člena redakční rady – vedoucího kanceláře starosty změnit rubriku s příspěvky zastupitelů i odvolání předsedy redakční rady vyvolávají otázku, zda si mníšecký Zpravodaj toto prvenství uchová, anebo zda jde jen o jednorázový výkyv.

Zařazení na čele vzorku 100 periodik v r. 2014 z hlediska podílu alternativních názorů ukazuje následující graf:

[6] Podle metodiky RLBC 2006, a metodiky projektu Hlásná trouba 2014 měřený na pěti po sobě jdoucích vydáních.

Rozumná míra vyváženosti názorů (velmi zhruba a v delším časovém součtu) by měla směřovat k hodnotě vyjadřující poměr volebních výsledků mezi koalicí a opozicí, po odečtení tzv. „vládního bonusu [7]“, který je důsledkem toho, že vedení radnice reprezentuje město a je přirozeným nositelem hlavních sdělení o politice města. K tomu se Zpravodaj přibližuje, nicméně optimální míra alternativních názorů by teoreticky mohla dostoupit ještě vyšších hodnot.

Opozice představuje v Mníšku pod Brdy 40 % zastupitelstva (podle počtu hlasů ve volbách by byl rozdíl ještě větší). Teoreticky by se tedy přiměřený prostor pro alternativní názory měl pohybovat okolo 30 % politické plochy.

Prostor pro alternativní vyjádření v rozsahu 13,5% politické plochy je tak řádově v pořádku, byť by (teoreticky) mohl být vyšší. To by však samozřejmě přinášelo problémy organizační a redakční, nároky na kapacitu, a prakticky žádné radniční periodikum v ČR vyšší podíl alternativních názorů nepřináší.

Periodikum z tohoto hlediska nepodléhá přímé cenzuře[8], přítomnost alternativních názorů je přiměřeně vysoká.

[7] uvádí se obvykle v rozsahu 10 – 20%

[8] V tiráži se uvádí „„nepolitický měsíčník“, přesto se politická témata publikují.

Nabídka alternativních názorů

Alternativní názory získává redakce výhradně editorským způsobem, jako články dodávané buď opozičními zastupiteli, anebo příspěvky čtenářů do rubriky „Diskuse“. Rozsah příspěvků je omezený (1700 resp. 2200 znaků), což vyvolává potřebu je vyostřit a ztrátu souvislostí.

Ve vydáních nenajdeme zapojení alternativních názorů přímo v redakčních článcích anebo v článcích nejčastěji přispívajících představitelů vedení radnice (starosta, vedoucí OKS). I to vede ke ztrátě souvislostí a zvýšení konfliktnosti.

Povinnost podle § 4a tiskového zákona je formulovaná jako aktivní, vydavatel je povinen sám zajišťovat, aby bylo dosaženo objektivity a vyváženosti. Nepostačí tedy pouze vyčkávat, zda někdo požádá o zveřejnění alternativního názoru, je třeba zajistit, aby poskytovaná služba – vydávání periodika za rozpočtové prostředky města – pokrývala i tento požadavek. Jde o zákonem stanovenou „kvalitu“ poskytované veřejné služby. Redakce je tedy povinna vlastní aktivitou vyhledávat, zjišťovat a publikovat také relevantní alternativní názory.

Náměty pro nalezení alternativních názorů přitom poskytují přinejmenším jednání zastupitelstva (a následně zápisy a záznamy z nich).

Například jednání ZM z 25.3.2015 přineslo diskusi zastupitelů o stavbě tělocvičny, anebo o vybavení škol tablety v rámci jednání o rozpočtu (kupodivu šlo o jedinou připomínku k rozpočtu). V následně vydaném čísle o těchto bodech jednání zastupitelstva nenacházíme ani zmínku. K rozpočtu Zpravodaj uvádí jen suché sdělení v rubrice Ze zastupitelstva: *„ZM schválilo rozpočet Města Mníšek pod Brdy na rok 2015 a rozpočtový výhled na léta 2016 – 2018.“* To je velmi nedostatečná informace pro veřejnost o klíčovém rozhodnutí zastupitelstva.

Jednání ZM z 20.7.2015 přineslo diskusi k vybavení náměstí lavičkami (jak v neformální části jednání, tak v bodě 3) Zpráva KV). Dále přijalo rozhodnutí o stavbě tělocvičny (Usnesení č. 5/8/2015), která vyvolávala velké diskuse. V následujícím čísle se objevují tyto informace jen jako sporná otázka mezi dvěma příspěvky zastupitelů.

Alternativní názory prokazatelně ve značné míře existují, čemuž nasvědčují například zápisy zastupitelstva i publikované příspěvky.

Redakce pravděpodobně zatím nedokáže získávat a zpracovávat alternativní názory do tematických článků. Sice převažuje editorské pojetí periodika, například v č. srpen 2015 je 1,8 strany z politické plochy redakční (Kasiková). To znamená, že periodikum směřuje i k redaktorskému pojetí. Nicméně parametr vyváženosti názorů v periodiku zatím řeší výhradně editorským zařazováním dodaných článků, redaktorka se sama zaměřuje na zdánlivě apolitické, informativní zprávy.

Dosavadní podání alternativních názorů formou odevzdávaných příspěvků je tak jediným zdrojem, pomocí kterého se veřejnost dozvídá o jejich existenci. Jeho důležitost je tedy mimořádná.

Nelze však opominout, že rubrika „Jak to vidí zastupitelé“ je nová. Jde o vývoj teprve posledních čísel, prakticky právě těch, která byla zařazena do tohoto auditu. Přítomnost alternativních názorů v březnovém čísle je dána diskusí o územním plánu, kdy dostali prostor všichni zastupitelé. I předtím se však alternativní názory objevovaly v rubrice „Diskuse“.

Pozoruhodný je trend (viz graf IRON čísla) – po březnovém vysokém podílu (názory na územní plán) tato plocha po tři čísla prudce poklesala, až na polovinu změřeného průměru (6%), a v posledním čísle opět výrazně vzrostla. Jde tedy zřetelně o zatím nestabilizovaný prvek v periodiku, důležité tedy bude pouze to, zda se podaří jej udržet a především dále kultivovat. Zpracovatel auditu si toho musí povšimnout a doufat, že nárůsty nesouvisejí s právě zpracovávaným auditem tak, aby v některých ukazatelích vyšel lépe.

Lze doporučit, aby příspěvky jednotlivých zastupitelů, které vytvářejí dojem „přestřelky“, byly postupně doplňovány redakčními články k důležitým tématům, případně do nich integrovány redaktorským zpracováním (citace, boxy s argumenty apod.). Tak by redakce mohla prezentovat diskusi vcelku, přinášet citace a argumenty diskutujících protistran. Tím poskytne veřejnosti srozumitelnější a výstižnější obraz o činnosti orgánů obce, zastupitelů, ale i spolků či aktivních občanů. Není však možné od nastoupeného trendu férového prostoru pro diskusi ustoupit.
V této souvislosti je nutno zdůraznit, že nesmí být cílem periodika namísto polemiky sdělovat výsledný „správný názor“, ale umožnit čtenářům, aby si sami učinili úsudek na základě objektivně a vyváženě předložených zpráv a názorů.

Poškozující forma

Poškozující formou se mají na mysli případy, kdy sdělení alternativního názoru je redakcí při editaci čísla doplněno nepřiměřeným sdělením (redakce, vedení radnice), které jej různým způsobem doplňují, komentují, kritizují, vyvracejí či ironizují. Pokud se tato možnost zneužívá nad rámec věcného doplnění informací (které je naopak povinností redakce zejména z hlediska objektivity a vyváženosti), pak jde o poškozující formu.

Rubrika „Jak to vidí zastupitelé“ se umísťuje okolo 3 stránky, v rámci širšího bloku Zprávy z radnice. Alternativní názory jsou tak předkládány rovnocenně s oficiálními postoji radnice, takže redakce nijak tyto příspěvky neznevýhodňuje.

Podobně lze konstatovat, že jediný uveřejněný „opravný článek“ ve zkoumaných číslech (srpen 2015, str. 4), z pera starosty, zachoval uměřenost a věcnost a též jeho zařazení nelze označit za poškozující formu zveřejnění alternativních názorů.

Jinou otázkou však je, zda se možnost reakce na jmenovitou kritiku poskytuje vždy. Nejistotu tak například vzbuzuje Sloupek starosty v čísle červen-červenec 2015, ve kterém jmenovitě uvádí dr. Vilímovského, jenž podle něj vyvolal smyšlenou kauzu a ve volbách ji politicky zneužil. Toto využití možnosti „posledního slova“ vyvolalo reakci v příštím čísle, kdy dotčený člen zastupitelstva označil Sloupek starosty za zastrašování kontrolního výboru.

Poškozující formou je též zařazení na podřadném místě v periodiku, a to ve vztahu k ostatní politické ploše, zejména vůči částem, v nichž se prezentují názory vedení radnice.

Pokud by návrh změny rubriky „Jak to vidí zastupitelé“ (zápis jednání RR z 15. 9.) znamenal odsunout ji zcela mimo úvodní část politické plochy (mimo rubriku či stránky „Z radnice“), mohlo by to znamenat zásah do vyváženosti a poškozující formu.

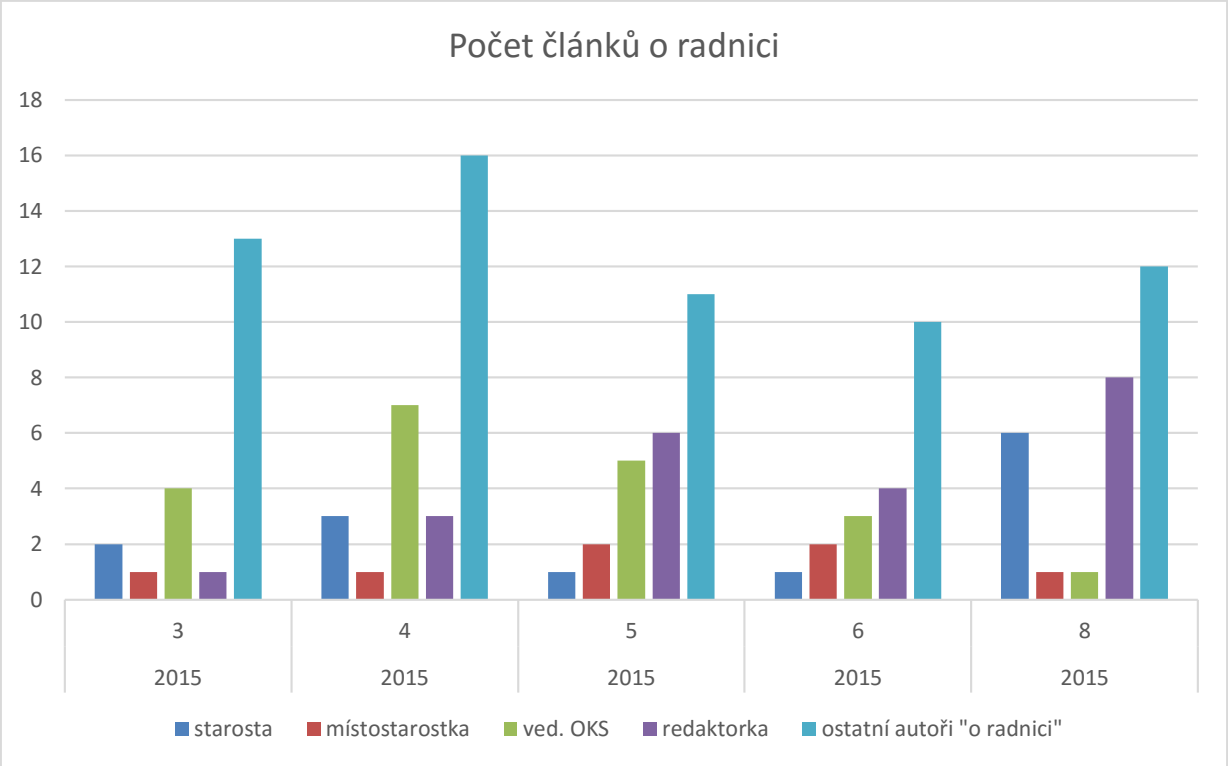
Objektivita

Vedle otázek vyváženosti je tiskovým zákonem vydavateli uložena též povinnost objektivity. Ta se obecně spatřuje v pravdivosti, ale také ověřitelnosti (zdrojování) informací. Proto poněkud za rámec korektního podání překračuje například článek – příspěvek v rubrice „Jak to vidí zastupitelé“ z pera radní Šretrové „Město – věc veřejná“ (číslo květen 2015, str. 4). Rubrika sice umožňuje i komentářové pojetí či žánr glosy, ale i tak jde o mlhavý článek o jakýchsi kriticích (*„V neustálé bdělosti a pozornosti tak nás všechny občany udržují ti, co se pasovali do role opozice – hlídací psi“*), a obecném apelu na spolupráci, který však nepřináší žádnou věcnou informaci. Redakce by měla v takovém případě požadovat po autorce vyšší konkrétnost a informační hodnotu.
Podobný problém vyvolává „slovo starosty“ v předposledním a posledním čísle (238 a 240). Využít tuto exkluzivní rubriku k vyřizování agendy politické diskuse je nevhodné a kontraproduktivní.
Obecně nutno upozornit, že rubrika typu „sloupek starosty“ bývá problematická, zpravidla vyvolává konflikty kvůli (bezdůvodně?) zaručené exkluzivitě prostoru bez vztahu k parametrům informační hodnoty, objektivity a vyváženosti. Lze doporučit hledat vhodnější formu pro pravidelné informování o událostech, které vedení radnice považuje za významné, redakce by neměla rezignovat na svou povinnost zařazovat i takovéto články na základě jejich skutečného přínosu pro kvalitu periodika.

Jako problematické se z hlediska objektivity ukázalo též otištění příspěvků „Malý pejsek“ anebo „Autoservis pod hrází“ (srpen 2015), které ukazují, že redakce musí i příspěvky v rubrice „Diskuse“ prověřovat z elementárního hlediska pravdivosti.

Počet článků představitelů radnice

Vzhledem k editorskému pojetí periodika je zajímavá skladba autorů článků v oblasti politické plochy (tedy mimo kulturně-společenský servis). Mezi články, které se tak či onak týkají aktivit radnice (nepatří mezi ně zprávy ze škol a dalších zřizovaných organizací), sice převládají články jiných autorů, než představitelů radnice (starosta, místostarostka, vedoucí OKS), nicméně jejich podíl na počtu článků je značný. Je otázka, zda více článků, které o aktivitách radnice informují, nemá být redakčních, a role představitelů radnice by mohla být spíše v tom, že redakci předloží podklady. Věc má samozřejmě souvislost s kapacitou redakce a je věcí dalšího vývoje.

Naplnění zákonných požadavků

Od listopadu 2013 ukládá tiskový zákon vydavatelům radničních periodik dvě hlavní povinnosti (§ 4a):

1) dosahovat vyváženosti a objektivity (týká se celkového veřejného života v obci),

2) poskytnout v periodiku přiměřený prostor členům zastupitelstva.

Z výše uvedených zjištění plyne, že tyto povinnosti se v mníšeckém periodiku v zásadě plní.

Povinnost ad. 1) se plní, jelikož v politické ploše periodika je zachycena v rozsahu odpovídajícím politickým poměrům různorodá skladba názorů. V rubrice „Diskuse“ jsou mimo názorů zastupitelů prezentovány též názory občanů, často kritizující postup vedení radnice.

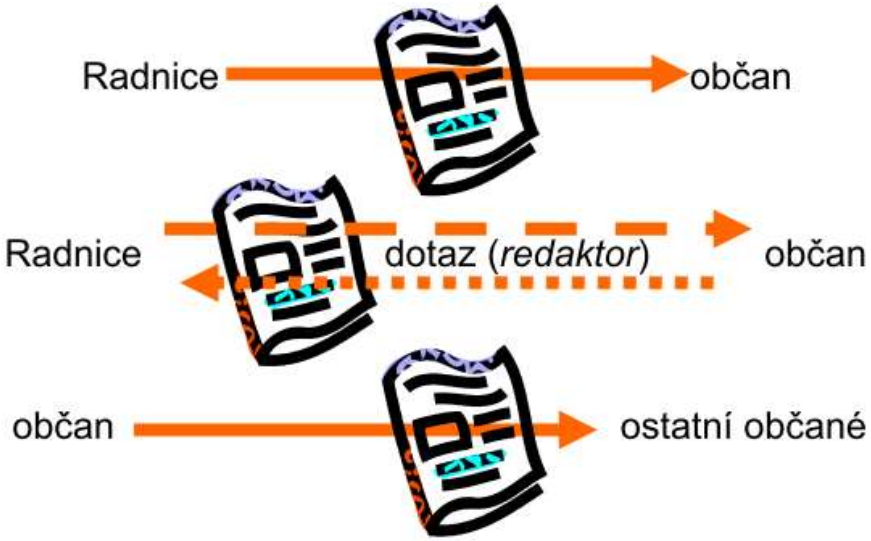
Povinnost ad 2) se plní, byť teprve v posledních čtyřech číslech systematicky v rubrice „Jak to vidí zastupitelé“. Pravděpodobně nebyla porušena (není znám případ odmítnutí příspěvku zastupitele). V rubrice se pravidelně publikují stanoviska opozičních zastupitelů, která i velmi kriticky hodnotí vedení radnice a uvádějí své argumenty. Dříve se výjimečně objevily v rubrice Diskuse (např. dr. Vilímovský v předvolebním čísle září 2014 (str. 25), ovšem pouze s komunální problematikou bioodpadu).

Plnění hlavních funkcí periodika

Fungující model vydávání periodika dokáže plnit tři směry komunikace a tedy i zpětných vazeb:

1. od radnice k občanům – sdělování informací o činnosti orgánů, o záměrech,

2. od občanů k radnici – předkládání dotazů, kritiky, polemiky (často formulované jako dotazy redaktora/ky)
3. od občanů k občanům (výměna informací přímo mezi občany – sdělování názorů, oznámení o setkáních k problémům místní politiky apod.)

Tyto funkce mníšecké periodikum **plní v souhrnu nedostatečně.**

Významněji funguje pouze **první funkce**. Realizuje se zařazováním informativních článků o aktivitách radnice, například opravách mobiliáře a škol, nakládání s odpady, investičních a rozvojových záměrech (tělocvična, Tesco-Billa), o přípravě územního plánu). Editorsky zařazené články představují pohled vedení radnice (autory jsou často vedoucí úředníci, starosta, místostarostka, úředníci, experti). Starosta v rubrice Sloupek starosty anebo ve věcných článcích (např. článek „Jak stavíme tělocvičnu? Jen zdánlivě pomalu“, č. srpen 2015, str. 6) předkládá své hodnocení činnosti radnice.

Vedle těchto příspěvků periodikum obsahuje více alternativních sdělení (Jak to vidí zastupitelé, Diskuse), takže v součtu lze konstatovat, že **periodikum podává relativně realistický obraz** o tom, že politika radnice vzniká v diskusi a střetávání různých názorů a argumentů.

Periodikum však prakticky nepřináší objektivní zprávy o jednání zastupitelstva. Jednání o rozpočtu 2015 nebylo nijak zprostředkováno. Je též zřetelné, že se v periodiku nepublikují informace o významných krocích vedení radnice, pokud tyto jsou polemické nebo kontroverzní.

Informace **o polemice vedené přímo na ZM** lze uvádět v redakčním článku – referátu o jednání zastupitelstva. Zpravidla se uvede klíčový postoje vedení radnice, popíše průběh projednávání, a zároveň zařadí názory opozice či jiných kritiků (např. vystupujících občanů) v rozsahu, poměrně odpovídajícím zhruba síle zastoupení těchto názorů. Zdrojem mohou být jak redakcí vyžádané sdělení, tak rozhovory na jednání, anebo zápis jednání zastupitelstva. Příkladem takového pojetí mohou být např. články o jednání zastupitelstva v periodiku Šestka (Praha 6, např. v č. 2015/12 http://www.sestka.cz/pdf/201512.pdf).

Druhou funkci periodikum nenaplňuje vůbec. Neobsahuje žánr, v němž by redaktor (v zastoupení veřejnosti či opozice, při znalosti názorů ve veřejnosti a v opozici) kladl dotazy (míněno žurnalisticky

zkoumavé až nepříjemné dotazy) vedení města. Takový žánr by lépe, než nedůvěryhodnými vlastními články členů rady a vedení úřadu, umožnil vedení města vysvětlit některé kroky. Tento nedostatek je zřetelně vytvořen systémovou chybou – redaktorka periodika je zaměstnankyní radnice, nejsou stanovena pravidla, pojetí periodika je převážně editorské a převahu článků píší představitelé radnice (starosta, vedoucí kanceláře starosty).

Nedostatek této funkce jen zčásti nahrazují články opozice v rubrice „Jak to vidí zastupitelé“, pokud na ně vedení radnice (starosta) odpovídá, jak se to stalo například v článku „Ušetřilo se při stavbě tělocvičny 50 milionů?“ V srpnovém čísle 2015 na str. 3.

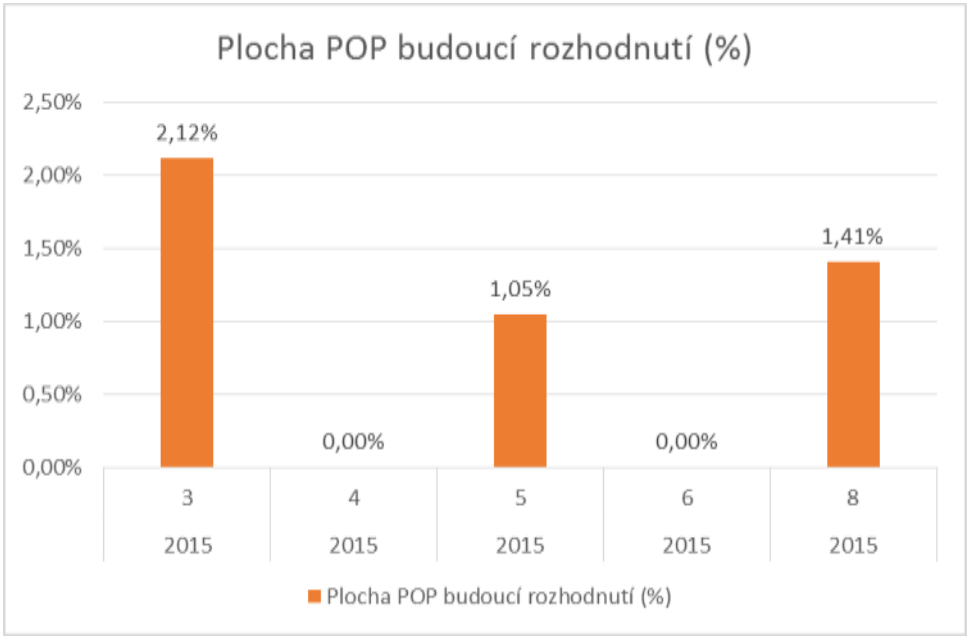
Při plnění **třetí funkce** dává periodikum jen malý a nesystematický prostor pro občany pro komunikaci ve směru od občanů k občanům. Do určité míry tak funguje rubrika Diskuse.

Shrnutí
Periodikum tedy jen **středně plní hlavní účel svého vydávání** – poskytovat občanům objektivní a vyvážené informace a srozumitelný obraz o rozhodování radnice, o aktivitách politických představitelů, o diskusích v orgánech města, o alternativách pro různá závažná rozhodnutí, které vedení města musí přijímat.

Lze doporučit zařazovat redakční články k významným tématům, například jednání zastupitelstva, jednání o rozpočtu, v nichž redaktorka uvádí fakta a klade otázky vedení radnice a dalším představitelům, které odrážejí existující otázky veřejnosti, zejména polemiku, výhrady, kritiku, případně do článků zařazuje i alternativní názory.

Informace o připravovaných rozhodnutích

Významnou funkcí periodika má též být včasné informování veřejnosti o významných, dlouhodobě připravovaných rozhodnutích tak, aby se mohla na rozhodování odpovídající měrou podílet. V periodiku je v tomto smyslu **avizováno poměrně málo rozhodnutí**. Ve sledovaných číslech jde v čísle

březen 2015 o inzerci na veřejnou debatu na téma Zadní rybník, která informuje o konání debaty v sále městského kulturního střediska. O budoucím rozhodování informuje také poslední odstavec článku „Několik poznámek k přípravě územního plánu“ v květnovém čísle, a také článek „Připravujeme nové webové stránky města“ v srpnovém čísle.

Celkově je však podíl tohoto typu informací malý, je patrné, že není systematický a periodikum tak málo plní funkci při zapojování veřejnosti do rozhodování.

Systémové otázky

Vydávání periodika Mníšku pod Brdy trpí některými systémovými vadami. Zčásti jsou korigovány tím, že se v periodiku (v poslední době) zařazuje poměrně velké množství alternativních názorů, takže obraz reality, kterou periodikum za veřejné prostředky předkládá veřejnosti, není výrazně deformovaný.

Střet zájmů

Podle průzkumu 2014 a analýz z něj vyplývajících je dominantním prvkem při zajištění plurality názorů v periodiku předcházení střetu zájmů.

V případě Mníšku sice ve složení redakční rady není žádný volený funkcionář radnice, nicméně za klíčový střet zájmů lze považovat v daném uspořádání vztahů tři skutečnosti:

1. Členem redakční rady a zároveň „druhým redaktorem“ (*„pověřen koordinací vydávání zpravodaje“* a autorem vysokého počtu příspěvků) je vedoucí kanceláře starosty, který je též neformálním hybatelem mnoha rozhodnutí na radnici a blízkým spolupracovníkem starosty,
2. Redaktorka je jemu přímo podřízenou zaměstnankyní odboru kanceláře starosty,
3. V redakční radě je též manželka starosty.

V kombinaci s tím, že jak vedoucí kanceláře starosty, tak starosta i místostarostka jsou pravidelnými autory příspěvků (vedoucí kanceláře starosty dokonce ve velkém počtu i rozsahu), vzniká riziková směs vlivu na obsah periodika, kdy může více či méně docházet k prezentaci informací o činnosti radnice bez kritické reflexe, bez posuzování objektivity, infomační hodnoty či vyváženosti nejen z hlediska různosti politických postojů, ale také z hlediska střetu skutečného veřejného zájmu se zájmy profesionálních politiků ve vedení radnice, kteří se obecně vzato často ztotožňují s některými řešeními či postupy při řízení radnice. Potřebná kritičnost, odstup, ověřování a objektivizace, které mají doprovázet seriózní žurnalistickou práci, tak ustupuje, redakce (v tomto případě redaktorka) se přirozeně ztotožňuje s pohledem vedení radnice a prezentuje tedy jeho aktivity jako samozřejmě správné.

V případě posledního vývoje (popsaného v části „Pojetí Periodika – probíhající změna“), zachyceného v auditovaných pěti číslech, je tento rizikový prvek zčásti kompenzován správným a prozíravým rozhodnutím otevřít periodikum alternativním, zejména opozičním názorům. Přesto však zůstává zásadní problém, že se tak v periodiku vedle sebe nabízejí dva principiálně odlišné a v mnohém protichůdné obsahy, jejichž verifikace zůstává mimo dosah čtenářů. Riziko spočívá v tom, že čtenáři rezignují na snahu pochopit předkládané informace a hledat, kde je pravda a který pohled na věc více vyhovuje jejich preferencím. Nelze to však řešit vytěsněním alternativních názorů. Jakmile se město v tomto smyslu vydalo cestou otevřenosti, „není cesty zpět“, lze pouze kultivovat podávaný obraz reality.

Účast opozice v redakční radě

Redakční rada měla v době přípravy auditu šest členů: Ing. Radim Hreha (předseda), Bc. Andrea Midkiff, m. A. (místopředsedkyně), Michal Strnad, Ing. Jana Digrinová, mgr. Lukáš Nádvorník, Miloš Navrátil.

Opozicí byla nominována pouze místopředsedkyně, předseda RR je neformálně též přiřazován k opozici [9]. Ostatní nutno považovat za nominanty koalice. Pokud se například předseda RR v poslední době názorově lišil od vedení radnice, nelze ho přiřadit k opozici, může jít jen o plnění klíčové funkce redakční rady, která má oddělovat obsah periodika od přímého vlivu exekutivy. Skutečnost, že rada města jej odvolala z redakční rady, ukazuje zásadní systémový problém (viz **Postavení Redakční rady**). Může signalizovat snahu vedení města ovládat periodikum jako nástroj propagace své činnosti, tedy v rozporu s povinnostmi, stanovenými v § 4a tiskového zákona, na druhé straně tento audit nemůže vyhodnotit souvislost odvolání s tím, že předseda RR sám signalizoval svoje rozhodnutí odstoupit po dovolení posledního člena RR (zápis jednání RR z 15.9.2015).

Poměr koalice / opozice je v Mníšku 66:33, v podobném poměru by tedy měly mít zastoupení i v redakční radě. Současný stav RR 4:2 je tedy v pořádku resp. nadhodnocuje účast opozice. Při plánovaných 7 členech by měl být poměr 5:2.

Sestava redakční rady zveřejněná na webu a v periodiku neposkytuje informaci, jaké je zastoupení opozice v redakční radě, ani zda je zajištěna účast nestranických osob s veřejnou autoritou v redakční radě.

Postavení Redakční rady

Další systémovou vadou je, že **Redakční rada je ustavena jako komise Rady města.** Redakční rada by měla být v určitém smyslu oponentem či protiváhou redakce, a zároveň vyvažovat přímý vliv vedení radnice na redakci.
Těmto funkcím při tvorbě periodika jako média veřejné služby proto lépe odpovídá, aby redakční rada byla výborem zastupitelstva. Odpovědnost je třeba vztahovat k celému samosprávnému celku včetně opozice, nikoli jen k exekutivě. Periodikum nemá být pouhým nástrojem vládnutí, musí přinášet i sebereflexi a poskytovat informace všem voličům podle jejich preferencí.

Lze tedy doporučit změnit status redakční rady, ustavit ji jako výbor zastupitelstva, a v jejím statutu, případně v Pravidlech pro vydávání, upravit kompetence, které bude jménem vydavatele vykonávat.

Ve statutu je též vhodné upravit neslučitelnost funkce člena redakční rady s členstvím v radě města, s vedoucími funkcemi v úřadu (podléhající přímo starostovi), stanovit zastoupení politických klubů (skupin) v zastupitelstvu, stanovit, jak se jednání rady účastní redakce (redaktorka), a základní úkoly redakční rady, jako například stanovit základní parametry radničního periodika.

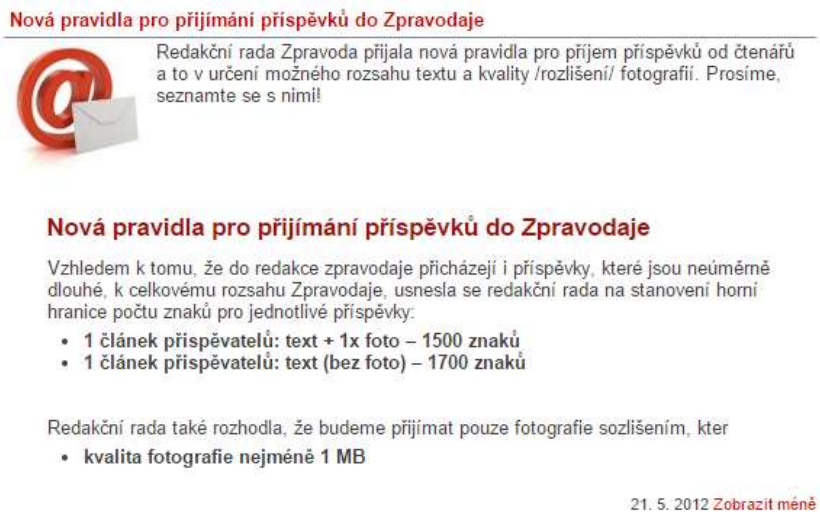
Ke zvážení je možnost, aby kompetence takového výboru zahrnovala nejen vydávání tištěného periodika, ale i rámec využívání dalších komunikačních kanálů, do kterých se s elektronizací a informatizací veřejné správy postupně přelévají i tradiční tištěná média (webové stránky, facebook, twitter, SMSing, kabelová televize či internetové vysílání). Výbor může mít v kompetenci taktéž dohled nad realizací mediálních, propagačních či informačních kampaní města.

Účast členů rady města nebo vedoucích odborů na jednání redakční rady by měla být pouze ve vymezené části jednání, pro předložení případných námětů („agenda setting“). Předkládání námětů lze navíc řešit i jinou formou, například elektronicky, mělo by probíhat maximálně transparentně.

[9] Podle sdělení Miloše Navrátila, vedoucího kanceláře starosty

Pravidla pro vydávání periodika

Významnou systémovou chybou je dále **absence psaných pravidel** pro vydávání periodika. Obecná pravidla pro jednání komisí rady je nemohou nahradit. Není k disposici žádný dokument (interní předpis), upravující vydávání (např. statut redakční rady, pravidla pro vydávání apod.). Existuje jen ad hoc rozhodnutí Redakční rady o postupu při zařazení příspěvků, kterým jej omezuje na 1500, resp. 1700 znaků. Týká se však obecně příspěvků čtenářů a je z r. 2012, tedy rok před novelizací tiskového zákona.

Nová pravidla pro přijímání příspěvků do Zpravodaje

Redakční rada Zpravoda přijala nová pravidla pro příjem příspěvků od čtenářů a to v určení možného rozsahu textu a kvality /rozlišení/ fotografií. Prosíme, seznamte se s nimi!

Nová pravidla pro přijímání příspěvků do Zpravodaje

Vzhledem k tomu, že do redakce zpravodaje přicházejí i příspěvky, které jsou neúměrně dlouhé, k celkovému rozsahu Zpravodaje, usnesla se redakční rada na stanovení horní hranice počtu znaků pro jednotlivé příspěvky:

- 1 článek přispěvatelů: text + 1x foto – 1500 znaků
- 1 článek přispěvatelů: text (bez foto) – 1700 znaků

Redakční rada také rozhodla, že budeme přijímat pouze fotografie sozlišením, kter

- kvalita fotografie nejméně 1 MB

21. 5. 2012 Zobrazit méně

(http://www.mnisek.cz/obcan/informacni-servis/zpravodaj-mesta/?pageshowing=7&more=1275#msg1275

Toto rozhodnutí se však v čase změnilo, když RR oznámila například v č. 6-7/2015 na str. 5:

USNESENÍ REDAKČNÍ RADY (RR) ZE DNE 17. 6. 2015:

RR se jednomyslně ohrazuje proti výroku autora, který označuje výzvu redakce ke zkrácení příspěvku na obvyklý a předem stanovaný počet znaků 2200 za cenzuru, neboť redakce nejen, že jeho text nijak sama nekrátila, ale pouze upozornila na rozpor mezi stanoveným počtem znaků v předmětném textu a vyzvala autora ke zkrácení.

RR vyzývá všechny přispěvovatele, aby dodržovali redakční radou doporučený a radou města schválený rozsah a počet znaků u nevyžádaných příspěvků. RR trvá na tom, že pravidla jsou jen jedna a jako taková by měla být všemi a vždy respektována a ctěna.

Uplatnění takového „rozhodnutí“ například vůči členům zastupitelstva je pochybné – komise Rady těžko může omezit svým rozhodnutím právo člena zastupitelstva. Není ani zřejmé, zda a jak vydavatel přenesl svoji kompetenci rozhodovat o periodiku na Redakční radu.

Postavení redakce (redaktorky)

Redakce (jedinec či tým) má respektovat základní pravidla a obecné pokyny redakční rady, avšak při přípravě periodika má postupovat samostatně a nepodléhat konkrétním pokynům a objednávkám ze strany veřejných představitelů. Redakce má uplatňovat nejen zprávy a názory vytvářené činností funkcionářů radnice, ale stejně tak i zprávy, otázky, názory a kritiku ze strany ostatních zastupitelů a občanů.

Redaktorka je v pracovním poměru k městu. Smlouva nejspíše nestanoví kvalitativní ukazatele vytvářeného periodika, jako je například objektivita a vyváženost. Je přímou podřízenou vedoucího kanceláře starosty, který je také tiskovým mluvčím města, jenž formuluje vnější komunikaci, a je též

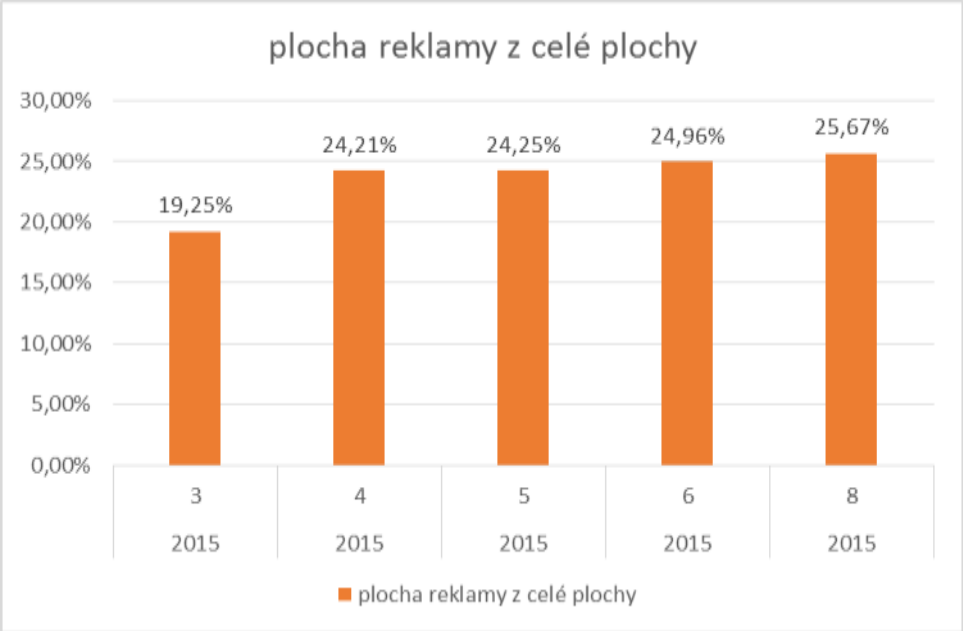
dle oznámení o složení redakční rady (http://www.mnisek.cz/obcan/samosprava-mesta/volene-organy/vybory-a-komise/?more=797#msg797) *„pověřen koordinací vydávání zpravodaje“.* Tato kombinace není vhodná, protože vytváří přílišný vliv na to, aby periodikum zobrazovalo činnost vedení radnice z jeho vlastního úhlu pohledu.

Nejsou tedy zajištěny předpoklady, aby při přípravě periodika postupovala redaktorka samostatně a nepodléhala konkrétním pokynům a objednávkám ze strany veřejných představitelů.
O to více je třeba v rámci kontroly plnění pracovní či jiné smlouvy o vydávání periodika trvat na plnění hlavního úkolu – objektivity a vyváženosti – jak z hlediska objednatele (nadřízených), tak z hlediska redakční rady.

Lze doporučit, aby se zvážil jiný model smluvního vztahu s redakcí. Z průzkumu 2006 i 2014 zřetelně plyne, že obecně je nejvhodnější externí redakce (např. smlouva o dílo). Lze však uvažovat i o jiném organizačním začlenění redakce v rámci zaměstnaneckého poměru, případně o nastavení mechanismu, chránícího nezávislost redakce, v Pravidlech pro vydávání a v organizačním řádu úřadu.

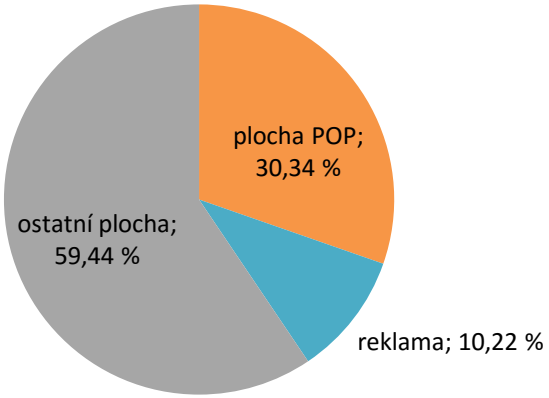
Inzerce

Plocha inzerce tvoří průměrně 23,67% z celé plochy periodika.

V průzkumu 2006 byla tato hodnota průměrně 10 %, v průzkumu 2014 taktéž:

Průměrný podíl POP a reklamy (vzorek 100 periodik, 2014)

Zpravodaj tedy obsahuje nadprůměrný rozsah inzerce. Ve vzorku 100 samospráv z r. 2014 je tak na jedenáctém místě:

	Samospráva	plocha reklamy
1	Bystřice nad Pernštejnem	34,45%
2	Praha 6	33,06%
3	Loket	31,59%
4	Zlínský kraj	26,55%
5	Brno - Líšeň	25,85%
6	Jablunkov	25,12%
7	Karlovarský kraj	24,96%
8	Praha 4	24,85%
9	Děčín	24,18%
10	Jílové u Prahy	24,05%
11	**Mníšek pod Brdy**	**23,67%**
12	Nehvizdy	23,66%
13	Karlovy Vary	23,54%
14	Mladá Boleslav	23,45%
15	Brno	22,75%
16	Brno - Bystrc	22,75%
17	Kamenice nad Lipou	22,66%
18	Zlín	21,88%
19	Prostějov	20,28%
20	Kopřivnice	20,19%
21	Votice	19,83%
22	Borovany	19,05%
23	Opava	18,70%
24	Kraj Vysočina	18,59%
25	Hodonín	16,88%
26	Přibyslav	16,57%
27	Přerov	16,53%
28	Uherský Brod	16,49%
29	Horažďovice	15,87%
30	Kolín	14,61%
31	Frýdek-Místek	13,24%
32	Moravská Nová Ves	12,99%
33	Kladno	12,74%
34	Mýto	12,44%
35	Kravaře	12,43%
36	Bouzov	12,37%
37	Slezská Ostrava	12,09%
38	Most	11,96%
39	Rýmařov	11,35%
40	Hrušovany nad Jevišovkou	11,29%
41	Svitavy	11,14%
42	Mšené - lázně	11,09%
43	Kostelec nad Orlicí	10,87%
44	Jaroměř	10,46%
45	Mirovice	10,37%
46	Vítkov	9,50%
47	Fryšták	9,45%
48	Jevíčko	9,18%
49	Kdyňsko (sdružení obcí)	9,07%
50	Náchod	9,03%
51	Havířov	8,97%
52	Jablonec n.N.	8,88%
53	Jedovnice	8,31%
54	Sokolnice	8,27%
55	Praha 3	8,03%
56	Praha 8	7,72%
57	Štíty	7,47%
58	Skalná	7,37%
59	Javorník	6,86%
60	Podolí u Brna	6,76%
61	Náměšť nad Oslavou	5,95%
62	Výprachtice	5,82%
63	Liberec	5,49%
64	Rychnov u Jablonce nad Nisou	5,16%
65	Chrast	4,67%
66	Pardubice	4,51%
67	Tábor	4,32%
68	Znojmo	3,30%
69	Chomutov	3,23%
70	Kostomlaty nad Labem	2,78%
71	Kralovice	2,65%
72	Vodňany	2,45%
73	Libáň	2,35%
74	Mšec	2,23%
75	Šaratice	2,16%
76	Francova Lhota	2,12%
77	Chrudim	1,95%
78	Beroun	1,68%
79	Zlatá Koruna	1,68%
80	Košťálov	1,29%
81	Tišice	1,20%
82	Kvasice	1,08%
83	Nezamyslice	0,99%
84	Kladruby	0,73%
85	Karviná	0,67%
86	Trutnov	0,49%
87	Moravská Ostrava a Přívoz	0,47%
88	Litoměřice	0,20%
89	Ústí nad Labem	0,00%
90	Plzeňský kraj	0,00%
91	Příbram	0,00%
92	Nadějkov	0,00%
93	Prachatice	0,00%
94	Moravskoslezský kraj	0,00%
95	Dobřany	0,00%
96	Hradec Králové	0,00%
97	Jindřichův Hradec	0,00%
98	Ostrava	0,00%
99	Plzeň	0,00%
100	Roztoky u Jilemnice	0,00%
101	Ústecký kraj	0,00%

23 % inzerce však nelze považovat za jakkoliv problematický údaj. Takovýto rozsah nijak neumenšuje možnosti periodika poskytovat veřejnosti klíčové služby, naopak snižuje zátěž rozpočtu. I periodika s ještě vyšší mírou inzerce přinášejí kvalitní a dostatečný rozsah informací o aktivitách radnice, o společenském a kulturním životě, resp. nebyla zjištěna žádná souvislost mezi plněním funkcí periodika a rozsahem reklamy.